

**Развоен план и деловна политика со финансиски план
за периодот 2021 - 2025**

Ноември 2020

МАКРОЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ

Во однос на **економските движења во еврозоната**, по силниот годишен пад на активноста во вториот квартал на 2020 година (од 14,7%), најновите високофреквентни податоци и оценки упатуваат на подобрување на состојбата и забавување на годишниот пад во третото тримесечје. Согласно со ваквите движења, ЕЦБ во септемвриските проекции изврши умерена нагорна ревизија на економскиот раст за 2020 година во однос на јунските проекции, а за 2021 и 2022 година се задржани речиси истите оценки. Така, сега се очекува дека падот на БДП во 2020 година ќе изнесува 8%, додека за 2021 и 2022 година растот ќе достигне 5% и 3,2% соодветно. Во Германија, како наш најзначаен трговски партнер, во третиот квартал се очекува дека ќе дојде до закрепнување на економијата и намалување на годишниот пад согласно и поволните сигнали од автомобилската индустрија. Во однос на инфлацијата во еврозоната, првичната оценка за август покажува годишен пад на цените од 0,2%, наспроти растот од 0,4% во јули, и ваквата промена се должи на силното забавување на базичната инфлација (од 1,2% во јули на 0,4% во август). Според најновите проекции на ЕЦБ, се очекува дека инфлацијата ќе изнесува 0,3%, 1% и 1,3% во 2020, 2021 и 2022 година, со што е извршена нагорна ревизија само на стапката на инфлација за 2021 година (0,8% во јуни).

Последно расположливите макроекономски показатели упатуваат на годишен пад на бруто домашниот производ на Р. Северна Македонија во првата половина од годината од 6,4%. Во однос на априлската проекција на Народната банка, ова претставува малку послабо остварување од очекувањата главно како резултат на отстапувањето за првиот квартал, додека остварувањето во вториот квартал беше во целост во согласност со проекцијата на Народната банка. Тековно расположливите високофреквентни податоци за третиот квартал од 2020 година упатуваат на поумерени негативни ефекти од здравствената криза врз економската активност. Ова е видливо преку забавувањето на годишните стапки на пад на индустријата, градежништвото, прометот во угостителството, а делумно и кај трговијата.

Индустриските сектори трговијата, туризам и транспорт забележаа заеднички пад од 12,3%, особено туризмот кој доживеа застој. Падот во секторот на приватното градежништво беше комепнзирано со јавни инвестиции во патишта, додека земјоделството и информативно-комуникациската технологија остварија добар раст. Најголем пад се забележува во вториот квартал, потоа падот е забавен.

Приватната потрошувачка имаше контракција од 5,6%, додека намалениот увоз создаде нерамнотежа во трговскиот баланс. Стапката на невработеност за првпат по 9 години се зголеми на 16,7%. Девизните резерви се движат во безбедната зона, пришто промените се одраз на редовни отплати на јавниот сектор кон странство и повремени интервенции од страна на Народната Банка, со што стабилноста на денарот е загарантирана.

Просечната годишна стапка на инфлација сеуште се одржува на релативно ниско и стабилно ниво и за првите 9 месеци од годината изнесува 0.9 %. Ова најмногу се должи на зголемени цени на храната.

Проекциите за следниот период се базираат на влијанието на вториот бран на пандемијата која се случува во третиот квартал. Владата по донесување на четвртиот пакет мерки за домашната економија кој изнесува дополнителни 4,2% од БДП се очекува да донесе позитивен ефект, но јавните финансии треба да претрпат структурални реформи за стабилизирање на макроекономските индикатори на среден рок. Неизвесноста околу траењето на пандемијата влијае на неизвесноста на

очекуваното стабилизирање, но последните резултати од анкетата на економските аналитичари даваат оценка за постепено и умерено закрепнување на домашната економија.

Во доменот на монетарната политика, се донесоа мерки на акомодативна политика како одговор на екстерниот шок врз макроекономските варијабли предизвикани од пандемијата. Имено, од почетокот на пандемијата, Народната Банка двапати ја намали референтната каматна стапка на благајничките записи и тоа за -0,25% во април и дополнителни -0,25% во мај со што до овој момент се одржува на ниво од 1,50%.

БАНКАРСКИ СЕКТОР

Банкарскиот сектор е структуриран од 14 банки, од кои 13 деловни и една развојна банка, со 76,5% учество на странскиот капитал во вкупниот капитал, при што проценките за бројот на банки упатуваат на заклучок дека постои простор за окрупнување на банкарскиот сектор заради ефективно зголемување на конкуренцијата како и генерирање на солиден финансиски резултат како основен извор на капитал со што се зголемува отпорноста на банките, а со тоа и на финансискиот систем.

Банкарскиот систем е високо капитализиран и ликвиден, со стапка од 17% на ниво на сектор, што е зголемување за 0,7% од почетокот на годината. Показателите укажуваат на структура на заштитни ликвидносни и капитални слоеви кои се над регулаторниот минимум и гарантираат заштита во случај на појава на позначителни шокови да можат да абсорбират евентуална материјализација на ризиците.

Иако ревидираните проекции за кредитниот и депозитниот раст беа надолни во априлските проекции заради пандемијата, сепак истите се остваруваат над очекувањата согласно податоците заклучно со податоците од септември 2020 година. Задолженоста на приватниот сектор е релативно средна (51,3% од БДП) со простор за понатамошно зголемување.

Неизвесноста во поглед на времетраењето и интензитетот на случувањата поврзани со корона-вирусот, несомнено, и понатаму ќе создава притисок врз одржувањето на профитабилноста на банките во текот на 2020 година.

СТРАТЕГИЈА НА БАНКАТА

Во ноември 2019 година успешно беше завршен процесот на превземање на Охридска банка, со што Банката стана дел од реномираната Штајермеркише Банк и Шпаркасен, АД Грац, Аустрија и пошироко Ерсте групација. Предложениот Развоен план и деловна политика со финансиски план за периодот 2021 – 2025 е за Охридска банка ад Скопје согласно барањата на локалната регулатива, додека интегрираните планови и политики ќе бидат предмет на одобрување во посебна процедура и материјал.

Штермеркише Банк и Шпаркасе, АД Грац, Австрија беше првата австриска финансиска институција која со превземањето на тогашната Инвестбанка Скопје влезе на Македонскиот банкарски пазар во 2008 година, брендот „Шпаркасе“ беше воведен во октомври 2010 година, се обезбедија потребните ресурси за управување и групациско know-how и банката се изгради во сигурен и доверлив партнер за своите клиенти и економијата.

Согласно стратегијата на групацијата предвидено е интегрирање на двата субјекта при што целта е да се зајакне присуството на локалниот пазар, имајќи предвид дека Охридска банка претходно беше дел од силна меѓународна финансиска групација со

слична деловна стратегија, стандарди за професионализам и стабилен банкарски модел, високо ориентирана кон клиентот и препознатливост на пазарот и високо ниво на задоволство на клиентите, кои параметри се вклопуваат со стратегијата на Групацијата Штермеркише Банк и Шпаркасе.

Големината на финансиските институции станува есенцијален фактор за успех, особено во услови на сегашните трендови на дигитализација и автоматизација на финансиски услуги. Флексибилноста и способноста за приспособување претставуваат нови карактеристики кои финансиските институции треба да ги поседуваат со цел да бидат способни да се соочат со предизвиците што ги носи дигиталната ера, преку различни форми на партнерства, спојувања и аквизиции.

Интегрираниот ентитет се очекува да има зголемен капацитет за кредитирање и да може да сервисира поголем дел од потребите за кредитирање на водечките компании и со својата стручност и пристап да биде локална поддршка за нивниот бизнис и природен партнер на меѓународните и компаниите од ЕУ.

За клиентите физички лица, како и малите и средни претпријатија ќе продолжат да се развиваат модерни и дигитални банкарски производи, како и целосен фокус на квалитетот на услугата за клиентите. За постојните клиенти на Охридска банка ќе се овозможат дополнителни бенефити поврзани со географскиот регион каде е присутна Групацијата Штермеркише Банк и Шпаркасе, на пример повлекувања на готовина од банкомати на Групацијата без провизии и сл.

Најголемите придобивки се очекува да бидат резултат на економијата од обем и додадената вредност. Имено, ефектите на синергија се проценуваат како деловни и финансиски, со тоа што деловната синергија е резултат на потенцијалот за намалување на трошоците – директна последица на економија од обем.

Стратешки цели за наредниот период:

- Зголемување на комерцијалните активности (превземање на нови клиенти и задржување на постојните, кредитен и депозитен раст).
- Зголемување на продажбата преку надградување на постојните и воведување на нови продажни канали.
- Позиционирање како референтна банка за сите сегменти на клиенти
- Зголемување на квалитетот како клучна стратешка цел
- Иновација, симплификација, дигитализација, автоматизација.
- Навремено и успешно усогласување со локалната банкарска регулатива - групациските правила и најдобрите банкарски практики.
- Рационализација, зголемена ефикасност, контрола на трошоци и заштеда.

ФИНАНСИСКИ ПЛАН

во илјади еур	Р 2019	% од вкупен	2020 / 2019 YTD 2019		Процена 2020	% од вкупен	2021 / 2020		Буџет 2021	% од вкупен	2022 / 2021		Буџет 2022	% од вкупен	2023 / 2022		Буџет 2023	% од вкупен	2024 / 2023		Буџет 2024	% од вкупен	2025 / 2024		Буџет 2025	% од вкупен
			во 000 ЕУР	во %			во 000 ЕУР	во %			во 000 ЕУР	во %			во 000 ЕУР	во %			во 000 ЕУР	во %			во 000 ЕУР	во %		
Парични средства и средства во НБРСМ	131.108	19,02	-23.987	-18,30	107.121	15,25	-33.985	-31,73	73.136	10,21	1.699	2,32	74.835	9,79	1.544	2,06	76.379	9,54	371	0,49	76.750	9,11	6.915	9,01	83.665	9,37
Побарувања од финансиски институции	27.339	3,97	-13.513	-49,43	13.826	1,97	-7.081	-51,21	6.745	0,94	1.525	22,61	8.270	1,08	-3.582	-43,31	4.688	0,59	3.238	69,07	7.926	0,94	4.010	50,59	11.936	1,34
Кредити на клиенти	502.144	72,83	40.733	8,11	542.877	77,29	40.584	7,48	583.461	81,47	48.428	8,30	631.889	82,63	41.087	6,50	672.976	84,07	41.996	6,24	714.972	84,87	44.350	6,20	759.322	84,99
Правни лица редовни кредити	244.844	35,51	22.832	9,32	267.676	38,11	10.446	3,90	278.122	38,83	17.809	6,40	295.931	38,70	11.977	4,05	307.908	38,47	11.114	3,61	319.022	37,87	10.810	3,39	329.832	37,89
Правни лица нефункционални кредити	24.619	3,57	-7.318	-29,72	17.301	2,46	7.646	44,19	24.947	3,48	1.206	4,83	26.153	3,42	680	2,60	26.833	3,35	239	0,89	27.072	3,21	456	1,69	27.530	3,08
Население редовни кредити	226.733	32,89	25.773	11,37	252.506	35,95	22.034	8,73	274.540	38,33	29.130	10,61	303.670	39,71	28.271	9,31	331.941	41,47	30.587	9,21	362.528	43,04	32.975	9,10	395.503	44,27
Население нефункционални кредити	5.948	0,86	-554	-9,31	5.394	0,77	458	8,48	5.852	0,82	283	4,84	6.135	0,80	159	2,59	6.294	0,79	56	0,89	6.350	0,75	108	1,70	6.458	0,72
- Инсправка на вредност на кредити	-33.644	-4,88	-516	-1,53	-34.160	-4,86	-6.866	-20,10	-41.026	-5,73	-3.845	-9,37	-44.871	-5,87	-4.051	-9,03	-48.922	-6,11	-3.844	-7,86	-52.766	-6,26	-4.052	-7,68	-56.819	-6,36
Деривативни финансиски инструменти	0,00	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00
Средства за тргување	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00	0	-	0,00	0,00
Финансиски вложувања	45.258	6,56	9.681	21,39	54.939	7,82	22.735	41,38	77.674	10,85	0	0,00	77.674	10,16	0	0,00	77.674	9,70	0	0,00	77.674	9,22	0	0,00	77.674	8,69
Нематеријални средства	1.372	0,20	86	6,29	1.459	0,21	-156	-10,67	1.303	0,18	172	13,20	1.475	0,19	-110	-7,46	1.365	0,17	-217	-15,90	1.148	0,14	-25	-22,04	895	0,10
Недвижности и опрема	12.299	1,78	18	0,15	12.317	1,75	-1.477	-11,99	10.840	1,51	497	4,58	11.337	1,48	645	5,69	11.982	1,50	141	1,18	12.123	1,44	-36	-0,30	12.087	1,35
Останата актива	3.578	0,52	474	13,25	4.052	0,58	9	0,22	4.061	0,57	79	1,95	4.140	0,54	197	4,76	4.337	0,54	233	5,37	4.570	0,54	43	0,94	4.613	0,52
ВКУПНА АКТИВА	689.454	100,00	12.978	1,88	702.432	100,00	13.762	1,96	716.194	100,00	48.555	6,78	764.749	100,00	35.730	4,67	800.479	100,00	41.918	5,24	842.397	100,00	50.976	6,05	893.373	100,00
Депозити од финансиски институции	85.227	12,36	26.117	30,64	111.344	15,85	-34.796	-31,25	76.548	10,69	7.834	10,23	84.382	11,03	-7.417	-8,79	76.965	9,61	-3.778	-4,91	73.187	8,69	-15.192	-20,76	57.995	6,49
Депозити од клиенти	487.480	70,71	-15.185	-3,11	472.295	67,24	43.220	9,15	515.515	71,98	34.767	6,74	550.282	71,96	36.580	6,65	586.862	73,31	37.943	6,47	624.805	74,17	57.067	9,13	681.872	76,33
Правни лица	228.341	33,12	-20.358	-8,92	207.983	29,61	41.740	20,07	249.723	34,87	15.007	6,01	264.730	34,62	16.472	6,22	281.202	35,13	18.552	6,60	299.754	35,58	32.908	10,98	332.662	37,24
Останати финансиски институции	38.709	5,61	2.620	6,77	41.329	5,88	-25.128	-60,80	16.201	2,26	782	4,83	16.983	2,22	1.041	6,13	18.024	2,25	1.102	6,11	19.126	2,27	2.316	12,11	21.442	2,40
Население	220.430	31,97	2.553	1,16	222.983	31,74	26.608	11,93	249.591	34,85	18.978	7,60	268.569	35,12	19.067	7,10	287.636	35,93	18.289	6,36	305.925	36,32	21.843	7,14	327.768	36,69
Издадени должнички инструменти	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00
Деривативни финансиски инструменти	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00
Обврски за тргување	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00	0	-	0	0,00
Резервирања	2.525	0,37	-94	-3,72	2.431	0,35	106	4,36	2.537	0,35	-44	-1,73	2.493	0,33	-67	-2,69	2.426	0,30	-49	-2,02	2.377	0,28	0	0,00	2.377	0,27
Обврски за даноци	0	0,00	0	-	0	0,00	170	-	170	0,02	59	34,71	229	0,03	66	28,82	295	0,04	75	25,42	370	0,04	48	12,97	418	0,05
Останата пасива	11.543	1,67	-7.969	-69,04	3.574	0,51	1.208	33,80	4.782	0,67	150	3,14	4.932	0,64	143	2,90	5.075	0,63	148	2,92	5.223	0,62	99	1,90	5.322	0,60
Субординирани кредити	29.000	4,21	0	0,00	29.000	4,13	0	0,00	29.000	4,05	0	0,00	29.000	3,79	0	0,00	29.000	3,62	0	0,00	29.000	3,44	0	0,00	29.000	3,25
Акционерски капитал	73.681	10,69	10.107	13,72	83.788	11,93	3.854	4,60	87.642	12,24	5.789	6,61	93.431	12,22	6.425	6,88	99.856	12,47	7.579	7,59	107.435	12,75	8.954	8,33	116.389	13,03
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ	689.456	100,00	12.976	1,88	702.432	100,00	13.762	1,96	716.194	100,00	48.555	6,78	764.749	100,00	35.730	4,67	800.479	100,00	41.918	5,24	842.397	100,00	50.976	6,05	893.373	100,00
кредити / Депозити	96,1%				107,7%				105,2%				106,7%				106,3%				106,0%				103,0%	

во 000 ЕУР	Р 2019	2020 / 2019		Процена 2020	2021 / 2020		Буџет 2021	2022 / 2021		Буџет 2022	2023 / 2022		Буџет 2023	2024 / 2023		Буџет 2024	2025 / 2024		Буџет 2025	
		во 000 еур	во %		во 000 еур	во %		во 000 еур	во %		во 000 еур	во %		во 000 еур	во %		во 000 еур	во %		
Нето приходи од камати	18.037	-1.638	-9,08	16.399	2.245	13,69	18.644	916	4,91	19.560	804	4,11	20.364	901	4,42	21.265	1.298	6,10	22.563	
Нето приходи од провизии	4.949	-1.016	-20,53	3.933	1.225	31,14	5.158	509	9,88	5.667	518	9,14	6.185	601	9,72	6.786	508	7,49	7.295	
Нето курсни разлики	2.462	-481	-19,54	1.981	157	7,90	2.138	135	6,29	2.272	162	7,12	2.434	217	8,92	2.651	215	8,13	2.866	
Приходи од дивиденди	0	0	-	0	47	-	47	7	14,06	54	0	0,00	54	0	0,00	54	0	0,00	54	
Исправка на вредност на финансиските средства	-10.816	501	4,63	-10.315	2.774	26,89	-7.541	1.120	14,85	-6.422	-194	-3,02	-6.615	-191	-2,88	-6.806	-140	-2,06	-6.946	
Општи и административни трошоци	-11.981	185	1,54	-11.796	-1.761	-14,93	-13.557	-529	-3,90	-14.086	-469	-3,33	-14.555	-207	-1,42	-14.762	-339	-2,30	-15.101	
Трошоци за вработени	-5.878	530	9,02	-5.348	-783	-14,64	-6.131	-150	-2,45	-6.281	-170	-2,71	-6.451	-175	-2,71	-6.626	-181	-2,73	-6.807	
Останати оперативни трошоци	-4.655	-312	-6,70	-4.967	-417	-8,40	-5.384	-210	-3,90	-5.594	-190	-3,39	-5.783	-54	-0,94	-5.838	-156	-2,67	-5.994	
Амортизација	-1.448	-33	-2,28	-1.481	-562	-37,92	-2.043	-169	-8,25	-2.211	-109	-4,94	-2.320	23	0,98	-2.298	-3	-0,12	-2.300	
Останати оперативни приходи - нет	1.631	-1.710	-104,84	-79	-119	-150,56	-198	295	149,09	97	7	7,22	104	46	44,56	151	7	4,89	158	
Добивка пред оданочување	0	4.282	-4.159	-97,13	123	4.567	>999,9	4.690	2.453	52,30	7.143	828	11,59	7.971	1.368	17,16	9.339	1.549	16,59	10.888